T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ

ZEMİN TEMİZLİĞİ
814EH0002

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR ii
GİRİŞ 1
ÖĞRENME FAALİYETİ - 1 3
1. SÜPÜRME MALZEMELERİ 3
1.1. Süpürmenin Tanımı 3
1.2. Süpürmenin Önemi 3
1.3. Süpürme Araçlarının Özellikleri 4
1.3.1. Elektrikli Süpürge 4
1.3.2. Süpürme Fırçaları 7
1.3.3. Şarjlı El Süpürgesi 8
UYGULAMA FAALİYETİ 10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 11
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2 13
2. ZEMİN SÜPÜRME 13
2.1. Zemin Çeşitleri 13
2.1.1. Yumuşak Zeminler 13
2.1.2. Sert Zeminler 13
2.2. Yumuşak Zeminler 13
2.3. Zeminlere Göre Süpürme Aparatlarının Seçimi 15
2.4. Süpürme Araçlarını Doğru Kullanma Teknikleri 15
2.5. Doğru Süpürme Kuralları 16
2.6. Malzemeleri Toplama 17
2.7. Ergonomi Kurallarına Uygun Çalışma 19
UYGULAMA FAALİYETİ 20
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 22
ÖĞRENME FAALİYETİ- 3 24
3. ZEMİN SİLME MALZEMELERİ 24
3.1. Zemin Silmenin Tanımı 24
3.2. Zemin Silmenin Önemi 24
3.3. Silme Araçları 25
3.3.1. Paspas Arabasının Çeşitleri ve Özellikleri 25
3.3.2. Paspas (Mob) Çeşitleri 25
3.4. Silme Gereçleri 29
3.4.1. Zemin Çeşidine Göre Silme Gereçleri 30
3.4.2. Kir Çeşidine Göre Silme Gereçleri 31
UYGULAMA FAALİYETİ 34
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 35
ÖĞRENME FAALİYETİ- 4 37
4. ZEMİNİ SİLME 37
4.1. Zemine Uygun Malzeme Hazırlama 37
4.2. Silme Öncesi Zeminde Gerekli İşlemleri Uygulama 37
4.3. Silinecek Alanlarda Gerekli Uyarıların Yapılması 37
4.4. Zemini Silme 38
4.5. Malzemeleri Toplama 39
4.6. Ergonomi Kurallarına Uygun Çalışma 39
UYGULAMA FAALİYETİ 41
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 43
CEVAP ANAHTARLARI 45
KAYNAKÇA 47

AÇIKLAMALAR

MODÜLÜN KODU	**814EH0002**
ALAN	**Konaklama Seyahat Hizmetleri**
DAL/MESLEK	**Kat Elemanlığı**
MODÜLÜN ADI	**Zemin Temizliği**
MODÜLÜN TANIMI	Zemin süpürme ve silme malzemelerinin neler olduğunun, zemin süpürmenin ve silmenin nasıl yapıldığının anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖNKOŞUL	Malzeme Hazırlama Modülünü almış olmak
YETERLİK	Zemin temizliğini yapabilmek
MODÜLÜN AMACI	**Genel Amaç** Bu modül ile uygun ortam sağlandığında, kat hizmetlerinde zemin temizleme tekniklerine uygun olarak zemini temizleyebileceksiniz. **Amaçlar** Bu modül ile uygun ortam sağlandığında; **1.** Kat hizmetleri departmanında, süpürme araçlarını eksiksiz olarak hazırlayabileceksiniz **2.** Kat hizmetleri departmanında, zemini kuralına uygun olarak süpürebileceksiniz. **3.** Kat hizmetleri departmanında, zemin silme araçlarını, eksiksiz olarak hazırlayabileceksiniz. **4.** Kat hizmetleri departmanında, zemini kuralına uygun olarak silebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Elektrikli ve şarjlı el süpürgesi, süpürme fırçaları, tek ve çift kovalı paspas arabası, ıslak, nemli ve kuru mop, şerit ve kaygan zemin levhası, temizlik gereçleri vb.
ÖÇLME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modül sonunda size ölçme aracı (çoktan seçmeli, doğru yanlış, uygulama ve boşluk doldurma) uygulayarak modül uygulamalarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Turizm, insan emeğinin yoğun olarak kullanıldığı bir iş koludur. İnsan emeğinin sunumu, her zaman için tek başına verimli bir sonuç vermez. Mutlaka yardımcı araç- gereç ve uygun çalışma ortamıyla desteklenmelidir.

Turizm hizmeti, insanı temel alan bir hizmet sektörüdür. Bu hizmet sektörünün konaklama sistemi içinde yer alan çok göz önünde bulunmayan çalışanları ise, kat hizmetleri departmanı personelidir.

Kat hizmetleri departmanı personeli, otelin temel taşıdır. Bu departman insan gücünün, çalışma becerisinin, pratik ve yerinde karar verme yeteneğinin kullanılması gereken bir alandır.

Kat hizmetleri departmanı personelinin en büyük yardımcıları ise, kullanılan araç ve gereçlerdir. Bu araç ve gereçlerin büyük bir bölümünü ise, zemin temizliğinde kullanılanlar oluşturmaktadır.

Zemin temizliği, uygun yöntemlerle süpürme ve silme işlemlerinden oluşmaktadır. Bu işlemler için, uygun süpürme ve silme araç-gereçlerinin kullanımı şarttır. Aksi taktirde işlem uzar, zemine zarar verir ve iş gücü kaybına neden olur.

Etkili bir zemin temizliği yapabilmeniz için, bütün çalışmalarınızda olduğu gibi, araç-gereç ve malzeme seçimini ve bunların doğru kullanımını, dikkatli ve sıraya uygun bir çalışmayla gerçekleştirmelisiniz.

Turizmin, insan gücüne dayalı olduğunu; ama sadece bunun yeterli olmadığını, uygun ekipmanlarla yüksek verim ortaya koyan bir meslek olduğunu unutmamalıyız.

ÖĞRENME FAALİYETİ–1

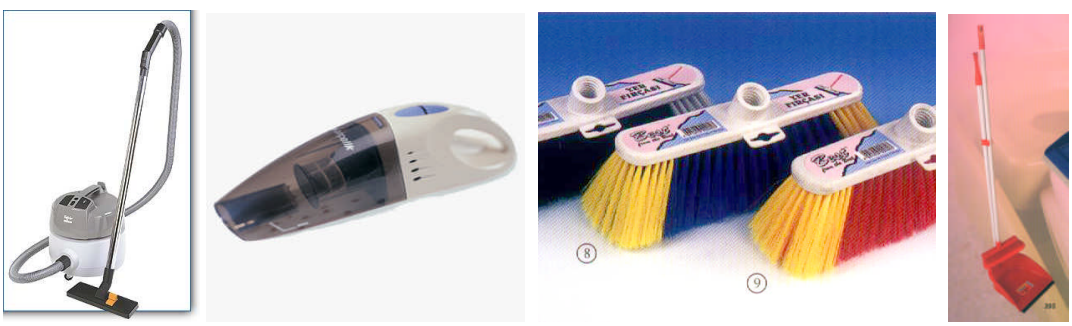
AMAÇ

Bu faaliyet ile, kat hizmetleri departmanında süpürme araçlarını, tekniğine uygun olarak hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Elektrikli süpürge, şarjlı süpürge ve süpürme fırçalarını araştırınız.
- Çevrenizdeki konaklama tesislerine giderek süpürme araçlarının çalışma özellikleriyle ilgili bilgiler alabilirsiniz.
- Otel ekipmanları satan firmalara giderek elektrikli süpürgeler ve aparatlarının resimlerinin olduğu katalog ve broşürleri alabilirsiniz.
- Topladığınız bilgileri sınıfta arkadaşlarınıza anlatabilirsiniz.

1. SÜPÜRME MALZEMELERİ

Resim 1.1: Süpürme malzemeleri

1.1. Süpürmenin Tanımı

Bir yüzey üzerinde görünen ve görünmeyen, kaba ve serbest kirlerin, çeşitli araçlar kullanılarak ortamdan alınması işlemine süpürme denir.

1.2. Süpürmenin Önemi

Süpürme işlemi şu amaçlarla yapılır:

- **Güzellik:** Temizlenmiş bir yüzey, estetik bir görünüm kazanır. Güzel olan her şey gibi, temiz ortamlar da insanları olumlu etkiler.

Kullanım şartlarını iyileştirmek: Tozlu bir zeminde hiç kimse çalışmak istemez; çünkü bu zeminin kullanım şartı uygun değildir. Ancak temizlenirse, kullanılabilir hale gelecektir.

- **Yüzeylerin korunması:** Toz, kum gibi kirler, çok serttir; hemen her türlü yüzeye zarar verir. İnsanlar tarafından taşınan bu tür kirler, zeminlerde aşındırıcı etkiler yapar ve aşınan yüzeydeki pütürlerin arasına girerek zeminin bozulmasına ve zemin değerinin düşmesine neden olur.
- **Hijyen:** Kirli bir yüzeyde insan sağlığını tehdit eden mikropların yaşamaları ve çoğalmaları, son derece kolaydır. Temizlenmiş ve dezenfekte edilmiş ortamlar, sağlıklı bir yaşam için idealdir.

1.3. Süpürme Araçlarının Özellikleri

1.3.1. Elektrikli Süpürge

1.3.1.1. Tanımı

Bir yüzey üzerindeki gözle görülen ve görülmeyen kirlerin vakumla alınmasını sağlayan ve elektrikle çalışan araçlara elektrikli süpürge denir.

1.3.1.2. Çeşitleri

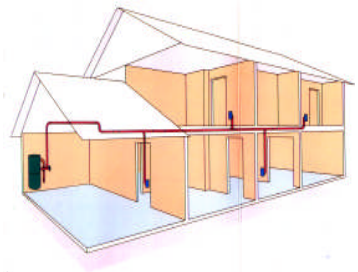
- Elle taşınabilir elektrik süpürgesi
- Merkezi elektrik süpürgesi

Elle taşınabilir elektrikli süpürge

Bu süpürgeler, çeşitli kapasite ve boyutlarda üretilmektedir. Kuru tozları çeken modellerin yanı sıra sıvıları da çekebilen ıslak – kuru modeller vardır. Süpürge hortumun ucuna takılan aparatlarla her türlü yüzeyin temizlenmesi sağlanabilir.

Resim 1.2: Elle taşınabilir elektrikli süpürge

Resim 1.3 Merkezi elektrikli süpürge

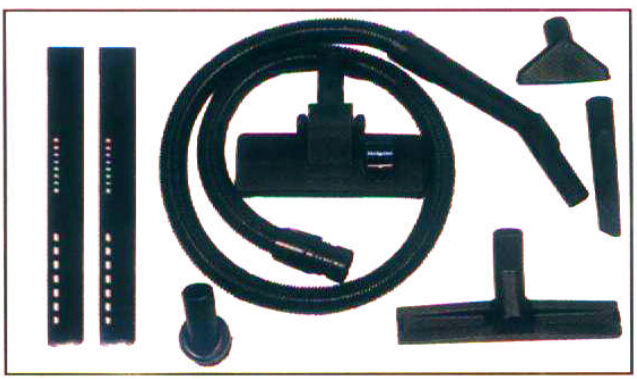
Resim 1.4 Merkezi elektrikli süpürge

Merkezi elektrikli süpürge

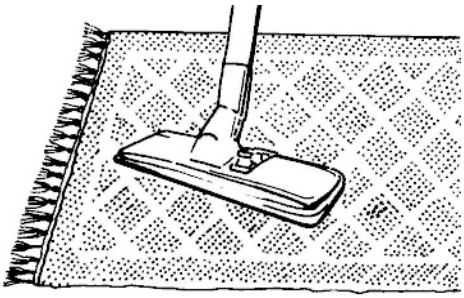
Bu sistemde, siklonik emiş yapan ana ünite, temizlik yapılan mekânın dışına (kalorifer dairesi, garaj vb.) monte edilir. Ana ünite ile temizlenecek mekânlar arasındaki bağlantı duvarlara gömülü PVC borularla sağlanır. Emilen tozlar, duvara gömülü PVC borularla ana üniteye aktarılır. Boruların ucuna özel prizler bağlanır. Bu prizlere takılan 9cm çapındaki spiral bir hortumla temizlik yapılır. Hortumun ucuna takılan temizlik aparatları, diğer süpürge çeşitlerinin aynısıdır. Sistemin ana ünitesinin uzakta olması, ortamda elektrik süpürgesi sesinin oluşmasını engellemiş olur. Elle taşınabilir elektrikli süpürgeler gibi eşyalara çarpması söz konusu olmadığı için, bu süpürgelerin kullanılmasıyla eşyaların ve binanın kalitesi korunmuş olur.

1.3.1.3. Kullanım Özellikleri

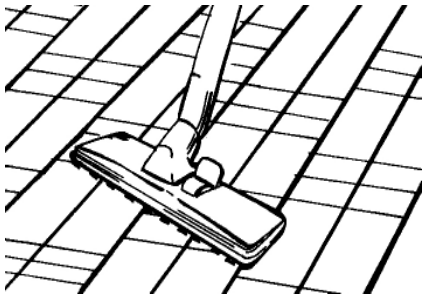
Elektrikli süpürgelerin kullanım özellikleri, hortumun ucuna takılan temizlik aparatları ile değişiklik gösterir. Buna göre bu konu, üç başlık altında incelenebilir.

Resim 1.5: Elektrikli süpürge aparatları

Resim 1.6: Halı zeminde süpürme

Resim 1.7: Taş zeminde süpürme

- **Zemin temizliğinde kullanılan temizlik aparatları**

Bu aparatlar, zeminin cinsine göre ayarlanır. Sert zeminler süpürülürken fırçanın iç kısmına çekilmiş kıllar, ayar düğmesine basılarak dışarı çıkartılır. Bu şekilde zeminin çizilmesi önlenir. Halı zeminler süpürülürken ise fırçanın dışına çıkmış kıllar, ayar düğmesine basılarak içeri çekilir. Böylece, fırçanın halı zemin üzerindeki hareketi kolaylaşır ve kılları yıpranmaz.

- **Duvar ve tavan temizliğinde kullanılan temizlik aparatları**

Belli aralıklarla otellerde duvarların ve tavanların tozu alınmalı, oluşan örümcek ağları temizlenmelidir. Bu tür temizlik için, genel temizlik fırçasına göre daha küçük ve kılları daha yumuşak uzun aparatlar kullanılmalıdır.

- **Tekstil temizliğinde kullanılan temizlik aparatları**

Bu aparatlar; perdelerin, kumaş kaplı mobilyaların ve yatakların temizliğinde kullanılmaktadır. Bu tür yüzeylerde de kılları uzun, yumuşak ve küçük aparatlar kullanılır. Mobilyaların girilmesi zor olan iç kısımlarının vakumlanması için, düz uçlar kullanılmalıdır.

Resim 1.8: Mobilya temizleme aparatı

Resim 1.9: Perde temizleme aparatı

1.3.1.4. Bakım Özellikleri

Elektrikli süpürgelerin bakımları, öncelikle, çalışan personelin sorumluluğunda olmakla birlikte, belli aralıklarla teknik servis bölümü ve yetkili servisler tarafından da yapılmalıdır.

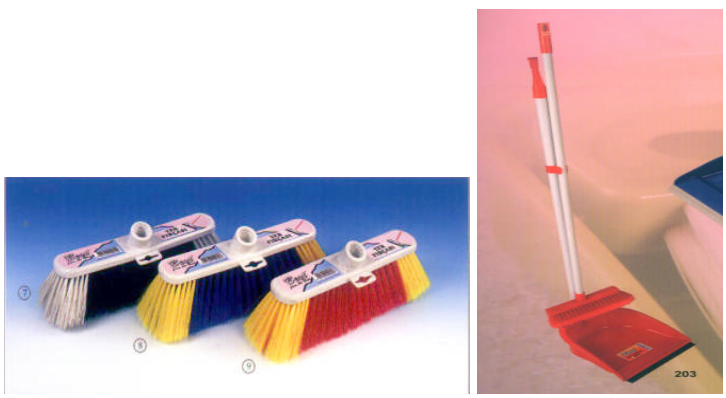
Elektrikli süpürgelerin bakımında dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Her şeyden önce süpürgeler ve aparatları, kullanım talimatlarına uygun olarak kullanılmalıdır.
- İş bitiminde toz torbası veya haznesi dolmuş ise, boşaltılmalı veya değiştirilmelidir.
- Fırça aparatları sık sık saç, iplik, kırıntı vb. kirlerden temizlenmelidir.
- Yıpranmış bütün kablolar değiştirilmelidir.
- Süpürge, hortum ve borular nemli bir bezle temizlenmelidir.

1.3.2. Süpürme Fırçaları

1.3.2.1. Tanımı

Bir yüzey üzerinde oluşmuş serbest kirlerin alınmasını sağlayan ve insan gücü gerektiren süpürme araçlarına süpürme fırçaları denir.

Resim 1.10: Süpürme fırçaları

1.3.2.2. Çeşitleri

- Saplı fırça
- Saplı faraşlı fırça

1.3.2.3. Kullanım Özellikleri

Otopark ve bahçe gibi yerlerdeki kaba zeminlerin temizliğinde sert fırçalar kullanılır. Bu fırçaların kılları sert ve gürdür.

Duvar, perde veya mermer, seramik gibi hassas zeminlerde yumuşak fırçalar kullanılır. Bu fırçaların kılları daha yumuşak olur.

Konuk kullanımına açık olan mekânlarda, fırçalama esnasında havaya toz kalkacağından ve konuk önünde süpürme fırçası kullanmak hoş bir görüntü oluşturmayacağından, bu süpürme fırçaları daha çok dış mekânlarda ve konuk kullanımı dışında kalan alanlarda tercih edilmektedirler.

1.3.2.4. Bakım Özellikleri

- Temizlik sonrası fırça; saç, iplik, vb. kirlerden temizlenmeli, gerekiyorsa yıkanmalı ve kuruması için sapından asılmalıdır.
- Fırçalar, kılları üzerine dayalı durumda bırakılmamalıdır. Aksi takdirde kılları bozulur.
- Güneş, fırçanın PVC kısımlarının yanmasına ve siyahlaşmasına neden olacağından, fırçalar, asla güneşte bırakılmamalıdır.
- Fırçanın dipleri, ucu sivri bir tahta parçasıyla temizlenmelidir.

1.3.3. Şarjlı El Süpürgesi

1.3.3.1. Tanımı

Yüzeydeki gevşek kirlerin vakumla alınmasını sağlayan araçlara el süpürgesi denir.

1.3.3.2. Çeşitleri

- Kuru vakum yapan şarjlı el süpürgesi: Bu modeller, sadece yüzeydeki kuru kirleri temizleyebilir. 15 dakika çalışma süresi vardır.
- Islak-kuru vakum yapan şarjlı el süpürgesi: Bu modeller ise, yüzeydeki hem sıvı hem de kuru kirleri alabilir. Sıvı kir alma haznesi ile kuru kir alma haznesi ayrıdır ve 15 dakika çalışma süresi vardır.

Resim 1.11–12–13: Şarjlı el süpürgeleri

1.3.3.3. Kullanım Özellikleri

Bu süpürgeler, kullanım öncesi elektrik ile şarj edilir. Aracın içinde şarj olabilen piller vardır.

Kullanım sırasında bu piller, aracın çalışmasını sağlar.

Şarjlı el süpürgeleri, sert ve yumuşak zeminler üzerindeki sıvı ve kuru kirlerin alınmasında kullanılır. Şarjlı el süpürgelerinin, kir vakumlama kapasiteleri azdır ve geniş alanların temizliği için yeterli değildir. Bu nedenle, lokal temizlikler için kullanılmaya daha uygundur. Dolu kül tablasının yere düşmesi sonucunda, etrafa dökülen küllerin temizlenmesi lokal temizliğe örnek olarak verilebilir. Yüzey üzerinde oluşan az miktardaki kirin daha hızlı, daha estetik, daha pratik ve daha sessiz (elektrikli süpürgelere göre) alınabilmesini sağlayan bu süpürgeler, otelin konuk kullanımına açık olan genel mekânlarında tercih edilmektedir.

1.3.3.4. Bakım Özellikleri

Süpürgenin hazne içindeki toz filtresi, yıkanabilir özelliğe sahiptir. Kirle dolan hazne boşaltıldıktan sonra toz torbası yıkanmalı ve iyice kurutulduktan sonra kullanılmalıdır. Araç, nemli bir bezle sık sık temizlenmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Süpürülecek alanları belirleyiniz. ➢ Alanların özelliklerini tespit ediniz. ➢ Alana uygun araçları belirleyiniz. ➢ Araçları, tekniğine uygun hazırlayınız. ➢ Kontrol ediniz.	➢ Üniforma giyiniz. ➢ Aparatların özelliklerine dikkat ediniz. ➢ Detaylara özen gösteriniz. ➢ İşyerine ait araç gereçlerin kullanımına özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği üzerine işaretleyiniz.

1. Bir yüzey üzerinde görünen ve görünmeyen, kaba ve serbest kirlerin, çeşitli araçlar kullanılarak ortamdan alınması işlemine ne denir?
A) Süpürme
B) Silme
C) Toz alma
D) Yıkama

2. İki saat önce otele giriş yapmış olan konuk, elinde valiziyle, öksürerek önbüroya gelir. Önbüro elemanına, bir daha bu otele gelmeyeceğini, odada nefes almakta zorlandığını ve bir an önce otelden ayrılmak istediğini söyler.
Yukarıdaki sorunun yaşanmaması için ne yapılmış olmalıydı?
A) Oda boyanmalıydı.
B) Odanın penceresi açık bırakılmalıydı.
C) Odanın kullanım şartları iyileştirilmeliydi.
D) Oda havalandırılmalıydı.

3. Aşağıdakilerden hangisi, elektrikli süpürgelerin bakımına örnek olarak **verilemez?**
A) Fırça kıllarının kirlerden temizlenmesi
B) Yıpranmış kabloların değiştirilmelisi
C) Halı zeminler süpürülürken fırçanın, zemine göre ayarlanması
D) Süpürge, hortum ve boruların nemli bir bezle temizlenmesi

4. Genel alanlar şefi, lobi kontrolü yaparken bütün sehpaların tozlu olduğunu görür. Bunun üzerine lobi görevlisini bulur ve ona, neden lobideki eşyaların tozunu almadığını sorar. Lobi görevlisi ise, yarım saat önce eşyaların tozunu aldığını söyler.
Yukarıdaki sorunun yaşanmaması için ne yapılmalıydı?
A) Genel temizlik fırçası, sert zemine göre ayarlanmalıydı.
B) Şarjlı elektrik süpürgesi kullanılmalıydı.
C) Süpürme işlemi, süpürme fırçalarıyla yapılmamalıydı.
D) Merkezi elektrik süpürgesi kullanılmalıydı.

5. Şarjlı el süpürgeleri, geniş alanların temizliği için neden yeterli **değildir?**
A) Kullanımı kolay olmadığı için
B) Kir vakumlama kapasiteleri, az olduğu için
C) Elektrik gücüyle çalışmadıkları için
D) Pil kapasiteleri, 15 dakikayla sınırlı olduğu için

6. Ahmet, temizlik sonrası bahçede kurutmaya bıraktığı süpürme fırçası kıllarının siyahlaştığını görür.
Yukarıdaki sorunun yaşanmaması için ne yapılmalıydı?
A) Fırçayı, kuruması için güneşte bırakmamalıydı.
B) Fırçayı, kimyasal maddeler kullanarak yıkamamalıydı.
C) Fırçayı, kuruması için asılı bir şekilde bırakmalıydı.
D) Fırçanın kıllarındaki saç, iplik vb. kirleri temizlemeliydi.

7. Genel alanlar şefi, Ali'yi, lobiyi süpürmesi için görevlendirir. Şef, kontrol için lobiye geldiğinde gözlerine inanamaz; lobi yüzeyi çizilmiştir.
Yukarıdaki sorunun yaşanmaması için Ali'nin ne yapması gerekirdi?
A) Genel temizlik fırçasını, sert zemine göre ayarlamalıydı.
B) Süpürgeyi, yüzeyde sürükleyerek çekmemeliydi.
C) Eşyaları, çekerek ortamdan almamalıydı.
D) Yüzeyi ,önce kuru mob ile temizlemeliydi.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Bu faaliyetle, araç gereç sağlandığında kat hizmetleri bölümünde tekniğine ve kuralına uygun olarak zeminleri süpürebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Konaklama tesislerine giderek zemin çeşitlerini araştırınız. Süpürme işleminin nasıl yapıldığını gözlemleyiniz. Süpürme işlemi sırasında kullanılan aparatların özelliklerini not ediniz. Aldığınız bu bilgileri sınıfta arkadaşlarınıza uygulama yaparak anlatınız.

2. ZEMİN SÜPÜRME

2.1. Zemin Çeşitleri

Süpürme işleminin etkin olması için süpürülecek zeminin iyi bilinmesi gerekmektedir. Bu bilgi, süpürme aracını ve aparatlarını belirlemenin yanı sıra, doğru yöntemin kullanılmasını da sağlar. Bu nedenle zeminleri iki başlık altında inceleyebiliriz.

2.1.1. Yumuşak Zeminler

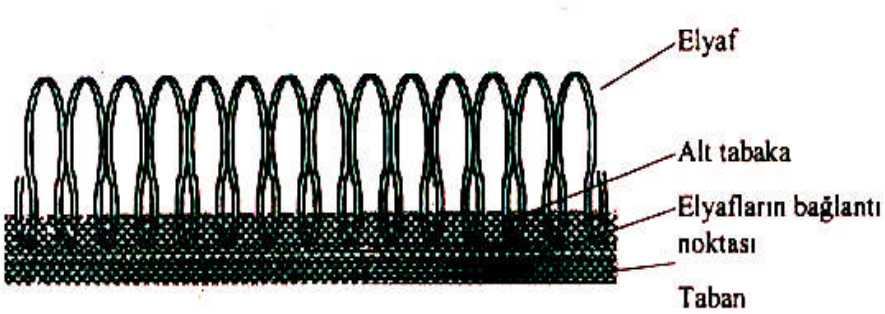
- Tekstil zeminler
  - Yapay elyaflar
  - Doğal elyaflar

2.1.2. Sert Zeminler

- Taş zeminler
  - Doğal taş
  - Yapay taş
- Ahşap zeminler
  - Ağaç kaplama
  - Parke
- Elastik zeminler
  - PVC
  - Vinil (vinileks)

2.2. Yumuşak Zeminler

Bu tür zeminler otellerde halı ve kilim örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunların en büyük ve önemli bir bölümünü de halı zeminler oluşturmaktadır.

Resim 2.1: Halı Yapısı

Yapay elyaflar, sentetik ve selülozik olmak üzere iki grupta toplanabilir. Sentetik elyaf çeşitleri polyester, naylon, rayon ve poliamid; selülozik elyaf çeşitleri ise viskoz, asetat ve poliakrildir.

Tekstil zeminler için en çok tercih edilen elyaf çeşidi, polyesterdir.

Polyesterin özellikleri:

- Mekanik etkiye dayanıklı olması
- Esnek olması
- Az nem tutması
- Statik elektriklenmeye yatkın olması
- Ani sıcaklık değişimlerine duyarlı olması
- Ucuz olması

Doğal elyaflar, bitkisel ve hayvansal olmak üzere iki gruba ayrılır. Pamuk ve keten bitkisel, yün ve ipek ise hayvansal elyaflardır.

Yün elyafların özellikleri:

- Su emme özelliğinin yüksek olması
- Islanınca direncinin azalması
- Yanmaya ve asitlere karşı dirençli olması
- Yüksek sıcaklıklara, alkalilere ve mekanik etkiye karşı duyarlı olması
- Statik elektriklenmeye yatkın olması

Halılarda, tekstilin özelliğinin yanı sıra, elyafların bağlanma şekli ve taban özelliği de önemlidir.

2.3. Zeminlere Göre Süpürme Aparatlarının Seçimi

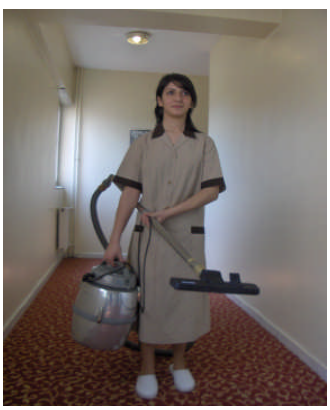
Bu konu elektrikli süpürgelerin kullanım özelliklerinde detaylı bir şekilde anlatılmıştır.

Bkz. s. 8 Süpürme Aparatları

2.4. Süpürme Araçlarını Doğru Kullanma Teknikleri

Süpürme işleminde kullanılacak doğru araç ve doğru aparat, işin daha verimli yapılmasını sağlayan en önemli iki unsurdur. Bunların dışında uyulması ve dikkat edilmesi gereken diğer hususlar aşağıda verilmiştir.

- Bütün araçlar kullanma talimatlarına göre kullanılmalıdır.
- Elektrikli süpürge, temizlik yapılacak mekâna taşınırken tutma yerinden tutularak taşınmalı, asla hortumundan çekilerek sürüklenmemelidir.

Doğru

Yanlış

Resim 2.2: Süpürgenin taşınması

- Kullanma talimatında belirtilmiş olan elektrik gücündeki prizlere takılmalıdır. Daha düşük veya yüksek voltajlar kullanıldığı taktirde, aracın motoru zarar görür. (220 volt AC)

- Elektrik süpürgesi ON düğmesi ile açılmalı OFF düğmesi ile kapatılmalıdır. Açıp kapama işlemini elle yapılmalıdır.

Doğru

Yanlış

Resim 2.3: Süpürgeyi açma ve kapama

- Süpürme işlemi sırasında, makinenin kablo ve hortum uzunluğu zorlanmamalıdır. Bu tür bir zorlama, hortumda yıpranmalara ve kırılmalara neden olabilir. Kablo zorlandığı takdirde, fiş de prizi zorlayacağından, prizin duvardan çıkmasına ve zarar görmesine neden olabilir.
- Yanlış toz torbası kullanılmamalıdır. Toz torbası doluyken süpürme işlemine devam edilmemelidir.(Aksi halde, motor zorlanır ve yanabilir.)
- Kuru vakumlama yapan elektrikli süpürgeyle ve şarjlı el süpürgesiyle asla su çekilmemelidir. (Aksi halde, filtreler ve motor yanabilir.)
- Sert zeminlerde, fırçalı aparatlar kullanılmalıdır. (Aksi halde, zemin çizilebilir.)
- Elektrikli süpürgenin fişi prize takılmadan önce, süpürgenin kapalı olduğundan emin olunmalıdır. (Aksi halde, zemindeki küçük eşyalar vakumlanabilir ve zarar görebilir.)

2.5. Doğru Süpürme Kuralları

Süpürme sırasında aracın kullanma kurallarına uyulması, işin verimli olmasını sağlar, aracın ve yüzeyin zarar görmesini engeller.

Süpürme işlemine geçmeden önce, zemindeki keskin(çivi, toka, vida vb.)ve yapışkan(bant, stiker vb.) parçaların elle alınması gerekmektedir. Alınmadığı takdirde, keskin parçalar, hortumun ve toz torbasının yırtılmasına ve delinmesine neden olur. Yapışkan parçalar ise, hortumun ve borunun içinde yapışıp kalarak süpürgenin vakumlama gücünün azalmasına neden olur.

Süpürme işlemine geçmeden önce yapılması gereken diğer bir iş de mekândaki taşınabilir (sandalye, koltuk, sehpa vb.) eşyaların zeminden alınmasıdır. Bu durum, süpürme işleminin daha rahat ve hızlı yapılmasını sağlar. Aynı zamanda, süpürgenin ve aparatlarının eşyalara çarparak zarar görmelerini engeller.

Süpürme işlemi sırasında sağ ayak önde olmalı ve süpürgenin kablosu omuza atılarak kablonun arkada kalması sağlanmalıdır. Böylece hem işin kolay yapılması sağlanır hem de kablo zarar görmemiş olur.

Resim 2.4: Süpürgenin doğru ve yanlış kullanımı kapama

Süpürme yönü, halının dokuma istikametinin tersi yönünde olmalıdır (Halının dokuma yönü, el, halı yüzeyinde gezdirilerek anlaşılabilir. El, yüzey üzerinde rahat hareket edebiliyorsa, halı dokuma yönü o taraftır.). Bu yöntem sayesinde, halı tüyleri havalandırılarak daha altlardaki tozların da alınması sağlanmış olur.

2.6. Malzemeleri Toplama

- Süpürme işlemi bittikten sonra, aracın ve aparatların önce temizlenmesi, daha sonra da kuralına uygun olarak toplanması ve muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Resim 2.5: Süpürgenin temizliği ve yerleşimi

- Elektrikli süpürge ve şarjlı el süpürgelerinin toz torbaları veya toz hazneleri dolmuşsa bunlar mutlaka değiştirilmeli veya temizlenmelidir.
- Süpürgenin hortumu, borusu ve aparatları birbirinden ayrılmalıdır. Bunlar birbirinden ayrılmadığı takdirde, araya yerleşen tozlar zamanla oksitlenmeye yol açar ve parçaların birbirine kaynamasına neden olur.

- Süpürge hortumu, keskin dönüşler yapmayacak şekilde duvara asılı olarak muhafaza edilmelidir.

Doğru

Yanlış

Resim 2.6: Hortumun yerleşimi

- Borular birbirinden ayrılmalı ve yatay olarak muhafaza edilmelidir.
- Fırçalar temizlenerek uygun bir şekilde muhafaza edilmelidir.
- Süpürge kablosu, süpürgenin üzerine belli bir çap alacak şekilde (keskin dönüşler yaptırmadan) sarılmalı, rastgele bırakılmamalıdır.

Doğru

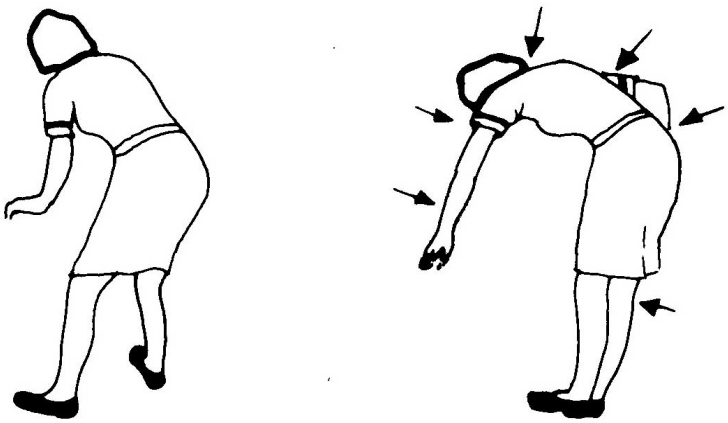
Yanlış

Resim 2.7: Kablonun sarılması

2.7. Ergonomi Kurallarına Uygun Çalışma

Çalışma sırasında ergonomi kurallarına uyulması, çalışan personelin sağlık problemleri yaşamasını engeller.

Elektrikli süpürgeyi yerden kaldırırken, bel yerine dizlere ağırlık verilmelidir. (Yanlış uygulama, bel omurlarına zarar verecektir.)

Doğru **Yanlış**

Resim 2.8: Ergonomi kuralı

Elektrikli süpürgelerin, boşaltılarak kullanılabilen bez toz torbaları yerine bir kez kullanılıp kapasitesi dolduğunda atılan kâğıt toz torbalar tercih edilmelidir. Bez toz torbası kullanılıyorsa boşaltma esnasında torba fazla sarsılmadan çıkartılmalı mümkün olduğunca tozun yayılması önlenmelidir. Boşaltan kişinin tozdan etkilenmemek için mümkünse maske takması veya baş kısmını boşaltma anında torbadan uzak tutması gerekmektedir. Bu hususa dikkat edilmediği takdirde çalışan kişi zamanla solunum problemleri yaşayabilir.

Elektrikli süpürgenin fişe takılı olup olmadığına dikkat ediniz.

Ergonomi: İnsanın, makinenin ve çevrenin bir arada uyumlu ve verimli bir biçimde çalışmasını inceleyen bilim dalı, iş bilimi.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Süpürülecek zemini belirleyiniz. ➢ Zemine uygun süpürme aracını ve aparatını belirleyiniz. ➢ Araçları temin ediniz. ➢ Süpürme tekniğini belirleyiniz. ➢ Tekniğine uygun süpürünüz. ➢ Malzemeleri, tekniğine uygun toplayınız. ➢ Kontrol ediniz.	➢ Üniforma giyiniz. ➢ Planlı ve organize olunuz. ➢ Detaylara özen gösteriniz. ➢ İşyerine ait araç gereçlerin kullanımına özen gösteriniz.

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre kendi yaptığınız ya da arkadaşlarınızın yaptığı çalışmaları değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre EVET, HAYIR seçeneklerinden uygun olan kutucuğu işaretleyiniz.

İşlem Basamakları	Evet	Hayır
1. Üniforma giydiniz mi?		
2. İşe uygun ayakkabı giydiniz mi?		
3. Kişisel temizlik ve bakımınızı yaptınız mı?		
4. Süpürgenin kablosunu kontrol ettiniz mi?		
5. Süpürgenin toz torbasını kontrol ettiniz mi?		
6. Süpürgenin genel temizlik fırçasını, zemine göre ayarladınız mı?		
7. Süpürülecek alandaki kaldırılabilir eşyaları, yüzeyden aldınız mı?		
8. Zemini, etkili bir şekilde süpürdünüz mü?		
9. İşlem sırasında, ergonomi kurallarına uydunuz mu?		
10. Eşyaları, yerine düzgün bir şekilde geri koydunuz mu?		
11. Süpürgenin toz torbasını temizlediniz mi?		
12. Fırça üzerinde oluşan kirleri temizlediniz mi?		
13. Boruları, birbirinden ayırıp yatay bir şekilde koydunuz mu?		
14. Hortumu, duvara keskin dönüşler yapmayacak şekilde astınız mı?		
15. Kabloyu, keskin dönüşler yapmayacak şekilde sardınız mı?		
16. Süpürge ve aparatları nemli ve temiz bir bezle temizlediniz mi?		
17. Zamanı, etkili kullanabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

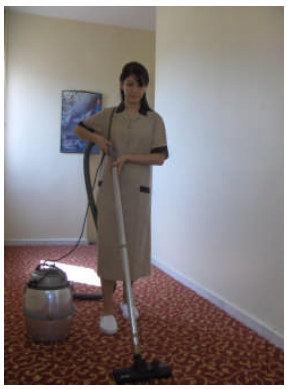
İşaretleme sonucunda eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuları tekrar ederek eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki ifadelerden ve resimlerden doğru olana "D", yanlış olana "Y" yazınız.

1. ( ) Süpürme aracı ve aparatlarını belirlemek için, süpürülecek zeminin özelliğinin bilinmesi önemlidir.

2. ( )

3. ( )

4. ( ) Süpürgenin borusu parçalarına ayrılmalı ve yatay olarak muhafaza edilmelidir.

5. ( )Sert zeminleri süpürürken genel temizlik fırçası, sert zemine göre ayarlanmalıdır.

6. ( ) Elektrikli süpürgeler kullanma talimatında belirtilen elektrik gücündeki prizlere takılmalıdır. Aksi hâlde priz yanar.

7. ( )Toz torbası doluyken süpürme işlemine devam edilirse, motor zorlanır ve yanabilir.

8. ( ) Süpürme işlemi sırasında, süpürge hortumunun ve toz torbasının zarar görmemesi için yüzeydeki çivi, toka vb. parçalar elle alınmalıdır.

9. ( )

10. ( )

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

AMAÇ

Bu faaliyet ile, araç gereç sağlandığında, kat hizmetleri bölümünde tekniğine ve kuralına uygun olarak zeminleri silebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizdeki konaklama tesislerine giderek zemin silme işlemi için ne tür araç ve gereçlerin kullanıldığını araştırınız. Zemin silme işleminin nasıl yapıldığını ve silme işlemi sırasında nelere dikkat edilmesi gerektiğini gözlemleyiniz.
- Temizlik gereçleri satan firmalara giderek katalog, broşür vb. kaynaklar alınız.
- Aldığınız bu bilgileri sınıfta arkadaşlarınıza uygulama yaparak anlatınız.

3. ZEMİN SİLME MALZEMELERİ

3.1. Zemin Silmenin Tanımı

Sert zeminlerdeki kirlerin ve lekelerin su, kimyasal maddeler ve temizlik araçları ile ortamdan alınmasına **zemin silme** denir

3.2. Zemin Silmenin Önemi

- Estetik açıdan hoş bir görünüm elde edilir.
- Yüzeyler korunur.
- Kullanım şartları iyileştirilir.
- Sağlıklı bir ortam oluşturulur.

Resim 3.1: Tek kovalı paspas arabası

3.3. Silme Araçları

3.3.1. Paspas Arabasının Çeşitleri ve Özellikleri

3.3.1.1. Tek Kovalı Paspas Arabası

Kullanımı pratik, tekerlekleri zemine zarar vermeyen, 15 litreye yakın su alabilen, mob sıkma presinden ve bu sistemi yürütmeye yarayan koldan oluşan bir temizlik aracıdır. Temizlik gereçlerine ve ısıya dayanıklı plâstikten üretilmiştir.

3.3.1.2. Çift Kovalı Paspas Arabası

Resim 3.2 Çift kovalı paspas arabası

Tek kovalı paspas arabasından farklı olarak, iki ayrı renkteki kova ve kovalar arası dönebilen mob sıkma presinden oluşmuştur. Kovaların biri mavi (temiz bölüm) diğeri kırmızı (kirli bölüm) renktedir. Çift bölmeleri sayesinde değişik temizlik gereçlerinin kullanım kolaylığını sağlar.

3.3.2. Paspas (Mob) Çeşitleri

Metal veya ahşap sapın ucundaki tutucu parçaya takılmış çeşitli elyaf karışımından oluşmuş tekstil parçalarına paspas (mob) denir.

3.3.2.1. Islak Paspas

- **Tanımı**

Elyaf karışımından oluşmuş tekstil parçalarının solüsyonla ıslatılarak hazırlanmasıyla oluşturulan paspasa ıslak paspas denir.

Resim 3.3: Islak paspas

- **Özellikleri**

Bu paspaslar,

- Genellikle %60 pamuk % 40 polyester karışımlıdır. İstenirse %100 pamuk ipliğinden de üretilebilir.
- Açık veya kapalı uçlu, bantlı veya bantsız olabilir.
- Kendi ağırlığının üç misli su emer.
- 90 derecede ve 150 defa yıkanabilir.

Yeni alınan moblar bir gece suda bekletildikten sonra kullanılmalıdır!!!

- **Kullanım Alanları**

Bütün sert zeminlerde kullanılabilir. Zeminin özelliğine göre temizlik maddesi seçilmeli ve solüsyon, doğru oranlarda hazırlanmalıdır. Yanlış ve gereğinden fazla temizlik maddesi kullanılırsa zemin zarar görür.

- **Bakımı**

Moblar; rahat, konforlu ve seri olmaları nedeniyle en çok tercih edilen temizlik araçlarıdır. Uzun süre kullanılabilmeleri için bakımlarının iyi yapılması gerekmektedir. İş bitiminde çamaşırhaneye indirilen ıslak moplar, bir torbanın içine konarak 90 derecede yıkanabilir. Torba kullanılmadığı taktirde, makinenin mekanik gücü mop püsküllerinin birbirine karışmasına ve yıpranmasına neden olur.Islak moplar, yıkandıktan sonra açık havada kurutulmalıdır. Böylece, küf ve bakteri oluşumu önlenmiş olur ve ıslak mop kötü kokmaz.

3.3.2.2. Nemli Paspas

Resim 3.4: Nemli paspas

- **Tanımı**

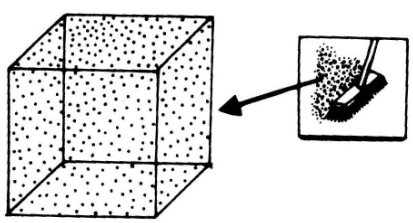
Elyaf karışımından oluşmuş tekstil parçalarının su veya solüsyonla nemlendirilerek hazırlanmasıyla oluşturulan paspasa nemli paspas denir.

- **Özellikleri**

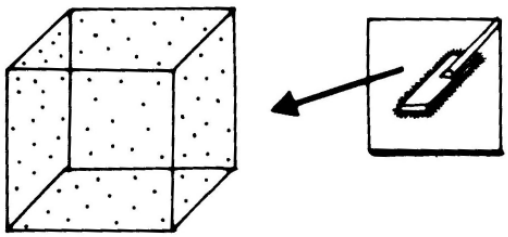
- Bu paspasların ipleri, ıslak mop özelliklerinde olup, 40, 50, 60 veya 80, 100 cm boyunda olabilir.
- Dokuma gövdeli olan bu paspasların gövdesi tamamen kapalı uçlu olabilir.
- Püsküllleri bez üzerine kilitli dikişli ve saçakları kumaş üzerine dikişli olmak üzere iki modeli vardır.

- **Kullanım Alanları**

Nemli paspas, zemindeki serbest kirlerin temizlenmesinde oldukça etkili bir mop çeşididir. Bu paspaslar, temizlik maddeleriyle nemlendirilerek (zeminde ıslaklık oluşturmayacak kadar) kullanılabilir. Bu paspaslar, doğru uygulandığı taktirde, hijyenik bir ortamın oluşmasında etkilidir. Havaya saçılan toz miktarını süpürmeye oranla 15 kata kadar azaltır**.**

Resim 3.5: Havaya saçılan toz miktarı

- **Bakımı**

İş bitiminde nemli moplar, torbanın içine konarak 90 derecede yıkanabilir. Bu moplar, yıkama sonrası hemen kullanılacaksa kurutma işlemi yapılmaz.

Resim 3.6: Torba (mop bag)

3.3.2.3. Kuru Paspas

Resim 3.7: Kuru paspas

- **Tanımı**

Serbest kirlerin süpürülerek alınmasını sağlayan, elyaf karışımından oluşmuş tekstil parçasına kuru paspas denir.

- **Özellikleri**

%100 akrilik orlon ipliğinden saçak olarak üretilen bu moplar doğal elektrostatik özelliğe sahip olduklarından iyi bir toz toplayıcıdır; bu yüzden, toz mopları olarak da adlandırılır.

- **Kullanım Alanları**

Sert zeminlerdeki serbest kirlerin temizlenmesinde kullanılır. Kuru mopla yapılan bu işleme, tozsuz süpürme işlemi de denebilir.

- **Bakımı**

Bu moplar asla ıslatılarak kullanılmaz. İp özellikleri nedeniyle 30 derecede yıkanmalıdır.

- **Mop Aparatları**

İki parçadan oluşur. Parçalardan bir tanesine mop takılır; diğeri ise paspas sapı olarak kullanılır. Mop ucu, kimyasal maddelere dayanıklı ve paslanmaz metalden imal edilmiştir. Mop sapı, floksal alüminyumdan imal edilmiştir ve okside olmaz.

Resim 3.8: Mop aparatları

3.4. Silme Gereçleri

İyi bir temizlik için kullanılması gereken faktörlerden bir tanesi de temizlik gereçleridir. Temizlik gereçleri, kirlerin ortamdan alınıp sağlıklı bir ortam elde edilmesi ve yüzeyin daha uzun ve uzun ömürlü olması için gereklidir. Yalnız, her temizlik gereci her yüzeyde kullanılamaz. Bu nedenle temizlik gerecinin özelliğini ve hangi yüzeylerde kullanılabileceğini bilmek gerekir.

Temizlik işlemlerinde kullanılan kimyasalların pH değerleri vardır. Çalışmanın etkili olabilmesi için, yüzeylerin asit ve alkalilere karşı duyarlılığının mutlaka bilinmesi gerekir. (Bkz. s. 33 Ph tanımı)

3.4.1. Zemin Çeşidine Göre Silme Gereçleri

3.4.1.1. Taş Zeminlerde Kullanılan Silme Gereçleri

3.4.1.1.1. Asitten Etkilenen Taş Zeminler

Bu tip yüzeyler, üzerine asit değmesi sonucu bozulur. Bu yüzeylerin yapılarında bulunan bazı kimyasal maddeler, asit ile tepkimeye girerek sararma, kararma ya da gözenekler meydana getirme gibi istenmeyen durumları ortaya çıkarır. Nötr ya da alkali karakterli maddeler, bu tip yüzeyleri olumsuz yönde etkilemez.

- **Mermer**

Mermer hassas, emici ve kolay aşınabilen bir zemin türüdür.Konaklama tesislerinde cilalanmış şekli estetik görünüm açısından tercih edilir.

- **Traverten**

Doğada tabakalar halinde oluşmuş bir kalker taşıdır.Bu taşlar, sünger gibi delikli ve hafiftir. Delikler, hava kabarcıklarından, içindeki nebat ve hayvan kalıntılarının zamanla çürümesinden meydana gelmiştir. Mermer kadar sert olmayıp ocaktan çıktığı zaman yumuşak ve işlenmesi kolaydır. Hava ile temas edince, ocaktaki rutubetini kaybederek sertleşir.

3.4.1.1.2. Asitten Etkilenmeyen Taş Zeminler

Bu tip yüzeyler asitten etkilenmemelerine rağmen, üzerlerindeki sır tabakalarının bozulup bozulmadığına dikkat etmek gerekir. Zira bozulmuş sır tabakalarının içine sızabilecek asit, malzemenin bozulmasına neden olur.

- **Granit**

Volkanik yapısı nedeniyle oldukça dayanıklı ve serttir. Yapısındaki mineral gruplarına bağlı olarak pembe, koyu gri veya açık gri renklerde olabilir. Granit kendinden cilâlıdır, asit ve alkaliden etkilenmez.

- **Seramik**

Fiziksel özellikleri farklılık gösteren, pişirilmiş toprak mamulleridir. İstendiği taktirde yüzeyleri, “ sır” adı verilen camsı ve koruyucu bir tabaka ile kaplanabilir.

3.4.1.2. Ahşap Zeminlerde Kullanılan Silme Gereçleri

Bu tür zeminler tek parça (mono blok, masif) olarak kullanılabileceği gibi, çok ince tabakalar hâlinde kaplama malzemesi olarak da kullanılabilir. Üzerleri cilâlı veya doğal görünümlü, yani mat olabilir. Temizlik ürününün, yüzeyin özelliğine uygun olmasına dikkat edilmelidir. Cilâlı yüzeylerde, cilâya zarar verecek ürünler kullanılmamalı; temizlik, ahşap cilâsı da içeren temizlik ürünleriyle yapılmalıdır. Doğal görünümlü ahşap yüzeyler de ise, yapay bir parlaklık istenmeyeceği için, sadece hafif güçteki günlük temizlik ürünleriyle temizlik yapılmalı, cila içeren temizleyiciler kullanılmamalıdır. Ahşap zeminler problemli olduğu ve çok kolay yıprandığı için, otellerde pek tercih edilmemektedir.

3.4.1.3. Elastik Kaplama Zeminlerde Kullanılan Silme Gereçleri

- **PVC (Polivinilklorid)**

Yumuşatma maddeleri ve dolgu maddelerinden oluşan bu zemin tipi, stabilizatörler ve boya pigmentleri içerir. Bunlar, termoplastik olduklarından, ısıtıldıklarında yumuşar. Sert PVC, sertliğini 80 dereceye kadar koruyabilmektedir. PVC, alkali ve asidik maddelere karşı dayanıklıdır; ancak alkol, eter, aseton ve benzin gibi maddelere dayanıklı değildir. Solventler, içerdikleri yumuşatma maddelerinin özelliklerini bozabilir. Bunun sonucu olarak PVC, elastikiyetini yitirerek sertleşip ve kırılganlaşabilir.

- **Dayanıklı Vinil (Vinileks)**

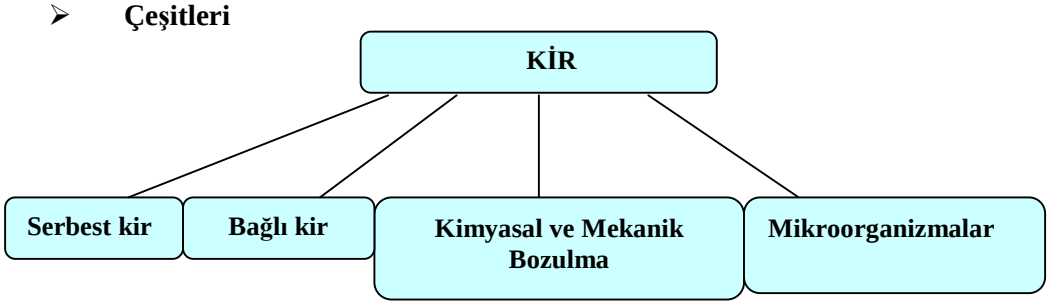
Kaymazlık direnci yüksek vinil zemin kaplamasıdır. 2.5 mm kalınlığı ve 0.80 mm üst tabaka kalınlığı sayesinde, çok yoğun trafikli alanlar için ideal çözümdür. Endüstriyel mutfaklar, büyük gıda üretim tesisleri gibi kaymazlık ve hijyenin çok önemli olduğu mekânlarda güvenle kullanılabilir.

3.4.2. Kir Çeşidine Göre Silme Gereçleri

- **Kir Tanımı**

Bir yüzey üzerinde estetik açıdan görünümü bozan, insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen, yüzeye zarar veren, yabancı ve istenmeyen maddelere kir denir.

- **Çeşitleri**

Resim 3.9: Kir çeşitleri

- **Özellikleri**

Kirler, farklı fiziksel ve kimyasal özelliklere sahip olabilir. Bu nedenle, temizlik işlerinde kaliteli bir sonuç elde edilmesi için, kirlerin yapısının bilinmesi gerekmektedir. Kirin özelliklerinin bilinmesi, kullanılacak temizlik yöntemi ve temizlik gerecinin tespiti açısından çok önemlidir. Temizlik işlemi sırasında yüzeyin zarar görmemesi de dikkat edilmesi gereken diğer bir husustur.

- **Serbest Kir**

Toz, kâğıt, toprak, saç vb. maddeler serbest kirdir. Bunlar, süpürme ve kuru moplama yöntemleriyle yüzeyden ortamdan uzaklaştırılabilir.

- **Bağlı Kir**

Herhangi bir birleştirici ile sabitleşmiş şeker, protein, katı ve sıvı yağlar gibi maddelerdir. Bu tür kirlerin temizlenebilmesi için, su ve kimyasal madde kullanmak gerekir. Hazırlanan solüsyonlar ve kullanılan mekanik güç, bu tür kirlerin yüzeyden çok rahat bir şekilde alınmasını sağlar.

- **Kimyasal ve Mekanik Bozulma**

Kimyasal bozulma, geri dönüşümü olmayan bozulma çeşididir. Çökme, erime, yanık ve pas şeklinde oluşabilir. Çeşitli maddelerce etkilenmesi sonucunda malzemenin orjinalliği bozulur. Musluğun kromajının atması sonucunda yüzeyde pas oluşması, halının sigarayla yanması buna örnek olarak verilebilir. Bu durumda bozulan malzeme sökülür ve yenisi ile değiştirilir.

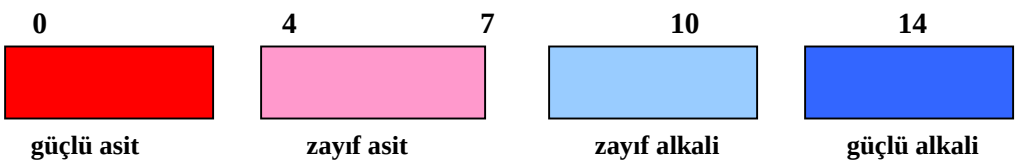
Mekanik bozulma, geri dönüşümü olan bozulma çeşididir. Çizik vb. şekilde oluşabilir. Cilalı yüzeyin çizilmesi buna örnek olarak verilebilir.

- **Mikroorganizmalar**

Hastalık yapıcı mikroskobik canlılardır. Hastalık yapıcı bu kirler, sıcak su ve temizlik gereçleri ile yüzeyden uzaklaştırılabilir.

3.4.3. Silme Gereçlerinin Kullanım Özellikleri

- **Ph Skalası**

Resim 3:10 Ph skalası

Ph, su ve diğer sıvıların ve katı maddelerin sudaki çözeltilerine verilen bir değerdir. pH potansiyel hidrojen demektir.

Suya herhangi bir madde ilâve edilir. Sudaki hidrojen iyonlarının miktarı artarsa, çözeltiye asidik; azalır ise, alkali denir.

- **Asit Maddeler: Ph 1-7**

  - Kireç ve pas sökücüler
  - Tuvalet temizleme maddeleri
  - Dezenfektanlar

- **Nötr Maddeler: Ph 7**

  - Hassas yüzeyler için temizleme maddeleri (cilalı yüzeyler)
  - Elde bulaşık yıkama maddeleri
  - Sabunlar

- **Zayıf Alkali Maddeler: Ph 8-9**

  - Genel amaçlı temizlik maddeleri
  - Ovma maddeleri

- **Alkali Maddeler: Ph 9-12**

  - Özel cilâ sökücüler
  - Çamaşır deterjanları

- **Kuvvetli Alkali Maddeler :Ph 12-14**

  - Ağır kir ve yağ sökücüler
  - Cilâ sökücüler
  - Fırın temizleme maddeleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Silinecek zemin çeşitlerini belirleyiniz. ➢ Zemine uygun silme aracını belirleyiniz. ➢ Zemine uygun silme gerecini belirleyiniz. ➢ Silme malzemelerini temin ediniz. ➢ Araç ve gereçleri hazırlayınız. ➢ Kontrol ediniz.	➢ Üniforma giyiniz. ➢ Dikkatli olunuz. ➢ Planlı ve organize olunuz. ➢ Detaylara özen gösteriniz. ➢ Meslek ahlâkına sahip olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdakilerden hangisi Ph skalası için **söylenemez ?**
A) 1-14 arası bir değerdir.
B) Tam ortası, 7, nötrdür.
C) 0-7 arası asit değeridir.
D) 7-14 arası alkali değeridir.

2. Aşağıdakilerden hangisi asit maddelere örnek olarak **verilemez ?**
A) Kir sökücüler
B) Pas sökücüler
C) Tuvalet temizleyicileri
D) Cilâ sökücüler

3. Sert zeminlerdeki kirlerin su, kimyasal maddeler ve temizlik araçları ile ortamdan alınmasına ne denir?
A) Süpürme
B) Silme
C) Toz alma
D) Yıkama

4. Ahmet kuru mopları yıkanması için çamaşırhaneye götürür. Kullanmak üzere almaya gider. Fakat mopları büzüşmüş ve ipleri keçe haline gelmiş şekilde bulur.
Yukarıdaki sorunun yaşanmaması için ne yapılmalıydı?
A) Moplar torba içinde yıkanmalıydı.
B) Moplar 30 derecede yıkanmalıydı.
C) Moplar açık havada kurutulmalıydı.
D) Moplar yıkanırken kimyasal madde kullanılmamalıydı.

5. Aşağıdakilerden hangisi zemin silmenin nedenlerinden bir tanesi **değildir**?
A) Hoş bir görünüm için
B) Sağlıklı bir ortam için
C) Daha çok müşteri gelmesi için
D) Yüzeylerin korunması için

6. Aşağıdakilerden hangisi asitten etkilenen zeminlere örnek olarak verilebilir?
A) Granit
B) Seramik
C) Traverten
D) PVC

7. Kuru moplara neden toz mopları da denir?

A) a. %60 pamuk ipliğinden üretildiği için
B) b. Nemlendirilerek kullanıldığı için
C) c. %40 polyester ipliğinden üretildiği için
D) d. Doğal elektrostatik özelliğe sahip oldukları için

8. Aşağıdakilerden hangisi silme araçlarına örmek olarak **verilemez**?

A) Nemli paspas
B) Tek kovalı paspas arabası
C) Bezler
D) Islak paspas

ÖĞRENME FAALİYETİ- 4

AMAÇ

Bu faaliyet ile, araç gereç sağlandığında kat hizmetleri departmanında, zeminleri tekniğine ve kuralına uygun olarak silebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Konaklama tesislerine giderek zemin ve kir çeşitlerinin araştırınız. Aldığınız bu bilgileri arkadaşlarınıza anlatınız.

4. ZEMİNİ SİLME

4.1. Zemine Uygun Malzeme Hazırlama

Uygulama öncesinde kullanılacak tüm malzemelerin eksiksiz olduğundan emin olunmalıdır. Paspas arabasının, temiz su kovasına (mavi renkte olana) su ve uygun ölçekte kimyasal ürün konulur. Temizliğin etkili olabilmesi için kullanılacak suyun sıcak olması gerekir. Ayrıca ıslak mop da temiz olmalıdır.

4.2. Silme Öncesi Zeminde Gerekli İşlemleri Uygulama

- **Süpürme**: Etkili bir sonuç için, zemindeki serbest kirler zeminden silme öncesi alınmış olmalıdır. Bu işlem, zemindeki serbest kir miktarına göre, elektrikli süpürge veya diğer araçlarla gerçekleştirilebilir.

- **Eşyaların düzenlenmesi:** Uygulama alanında paspaslama işlemine engel olabilecek unsurlar (sandalyeler, çöp kovaları, kablolar vb. eşyalar) yüzeyden alınmalıdır.

4.3. Silinecek Alanlarda Gerekli Uyarıların Yapılması

- **Şerit çekme:** Silinecek zeminde yüksek kalitede dezenfekte işlemi gerçekleştirilmek isteniyorsa bu uyarı sistemi kullanılabilir. Yani zemin dezenfekte oluncaya kadar o alana insanların girmesi istenilmiyorsa bu yöntem kullanılabilir. Şerit çekme uyarısı, daha çok hastanelerde tercih edilen bir yöntemdir.

- **Kaygan zemin levhası yerleştirme:** Temizlik işlemi sırasında insan trafiği sürüyorsa “ıslak zemin uyarı levhası” kullanmak hem olası kaymaları ve

kazaları, hem de temizlenen alanlara basılarak hızla yeniden kirlenmeyi önleyecektir. İnsan trafiği kontrol edilemiyor ise, kuru paspaslar ile zemini hemen kurulamak, bir çözüm olarak düşünülebilir.

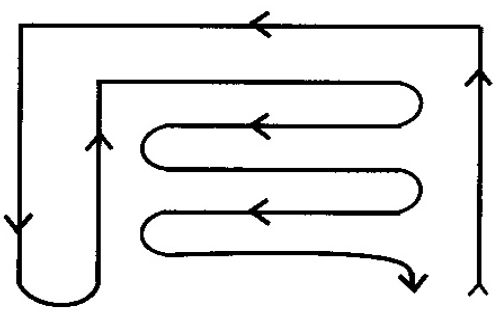

Resim 4.1: Kaygan zemin levhası

4.4. Zemini Silme

Yukarıda bahsedilen tüm hazırlıklar yapıldıktan sonra yapılması gerekenler aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

- Çalışmanın başlangıç ve bitiş noktası belirlenmelidir. Genel olarak temizlik çıkışa en uzak noktadan başlayıp çıkışa doğru devam eder.
- İşleme, önce kenar ve köşelerden başlamak ve daha sonra açık alanlarla devam etmek gerekir. Bu işleme alan belirleme denir.Bunun yararları "S" hareketi yapılarak zeminden alınan kirlerin süpürgeliklere ve köşelere hapsedilmemesini sağlar. Eğer alan çok büyük ise bu alanları küçük uygulama alanlarına ayırmak, temizliğin kalitesini arttıracaktır. Paspas püskülünü temiz solüsyon kovasında ıslattıktan sonra, paspas presini temiz su kovası üzerine getirip suyun ihtiyaçtan fazlasını sıkmak gerekir.
- Kenarlardan sonra orta alanın temizliğinde ise "S" metodu kullanılmalı ve paspas zeminden mümkün olduğunca az kaldırılmalıdır. Bu şekilde kirlerin paspasla toplanması ve zeminden alınması mümkündür.

Resim 4.2: "S" Metodu

- Kirlenen paspas, kirli su kovasında kirlerinden arındırılmalı ve sıkma presi kirli kova üzerine çevrilerek bu kovaya sıkılmalıdır. Paspas, bu işlemden sonra temiz solüsyon kovasına daldırılmalıdır.

- Ağır kirli alanların temizliğinde ise, paspas, solüsyon kovasında ıslatıldıktan sonra, çok az sıkılır. Zemine daha fazla solüsyon bırakılması sağlanır. Sonrasında, paspas tamamen sıkılır ve zemindeki solüsyon toplanır. Böylece temas süresi uzatılarak kimyasal etki artırılmış ve daha iyi bir sonuç elde edilmiş olur.

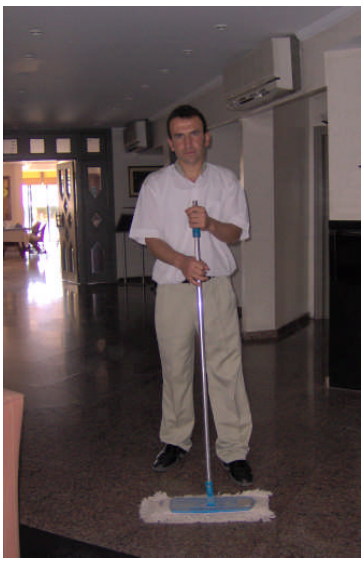
4.5. Malzemeleri Toplama

Zemin temizliği sona erdikten sonra, yüzeyin kuruması beklenir. Zemin kuruduktan sonra, zeminden alınan bütün eşyalar, yerine düzgün bir şekilde yerleştirilir. Zemin silme malzemeleri, temizlenmek üzere temizlenecek mekâna götürülür. Kirli su, kovalardan boşaltıldıktan sonra pisliklerin ve artık ürünlerin kalmamasına dikkat edilerek kovalar temizlenir. Paspas püskülü, yıkanması için çamaşırhaneye götürülür.

4.6. Ergonomi Kurallarına Uygun Çalışma

Silme işlemi sırasında çalışan personelin vücudunun dik olması, çok önemlidir. Bu sayede, bel sağlığı korunmuş olur. Çalışan personelin bir eli sopanın ucunu tutmalı, diğer eli ise, sopanın ucunu tuttuğu elin altında olmalı. Altta tutulan el, paspasa yön vermek için kullanılır. Silme öncesi alandaki eşyaların alınması sırasında, eşyalar yerden kaldırılırken ağırlık, bel yerine dizlere verilmelidir.

Kimyasal madde ile solüsyon hazırlama sırasında, kimyasal maddenin ele ve göze temas etmemesine dikkat edilmelidir. Eğer temas söz konusu olduysa, el ve yüz bol su ile yıkanmalıdır.

Resim 4.3: Ergonomi kuralı

Resim 4.4:Ergonomi kuralı

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Silinecek zemini belirleyiniz. ➢ Zemine uygun silme aracını belirleyiniz. ➢ Araç ve gereçleri belirleyiniz. ➢ Silme tekniğini belirleyiniz. ➢ Zeminleri siliniz. ➢ Malzemeleri toplayınız. ➢ Kontrol ediniz.	➢ Üniforma giyiniz. ➢ Dikkatli olunuz. ➢ Detaylara özen gösteriniz. ➢ Planlı ve organize olunuz. ➢ Zamanı iyi kullanınız. ➢ İş yeri çalışma kurallarına uyunuz.

KONTROL LİSTESİ

Değerlendirme ölçeğine göre kendiniz ya da arkadaşınızın yaptığı çalışmayı değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre EVET, HAYIR seçeneklerinden uygun olanı kutucuğa işaretleyiniz.

İşlem Basamakları	Evet	Hayır
1. Üniformanızı giydiniz mi?		
2. İşe uygun ayakkabı giydiniz mi?		
3. Kişisel temizlik ve bakımınızı yaptınız mı?		
4. Zemin özelliğini belirlediniz mi?		
5. Paspas arabasının temizliğini kontrol ettiniz mi?		
6. Islak paspasın temizliğini kontrol ettiniz mi?		
7. Zemine uygun kimyasal maddeyi belirlediniz mi?		
8. Doğru ölçüde kimyasal madde kullandınız mı?		
9. Silinecek alandaki kaldırılabilir eşyaları yüzeyden aldınız mı?		
10. Gerekli uyarı işaretlerini kullandınız mı?		
11. Silme işlemini kontrol ettiniz mi?		
12. Eşyaları düzgünce yerine yerleştirdiniz mi?		
13. Ergonomi kurallarına uygun çalıştınız mı?		
14. Paspas arabasını kir ve artık ürünlerden temizlediniz mi?		
15. Paspası yıkanması için çamaşırhaneye götürdünüz mü?		
16. Araçları doğru yerde ve şekilde muhafaza ettiniz mi?		
17. Zamanı etkili kullanabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

İşaretleme sonucunda eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuları tekrar ederek eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki ifadelerden doğru olana "D", yanlış olana "Y" yazınız.

1. ( ) Orta alanın temizliğinde "S" metodu kullanılmalıdır.

2. ( ) Silme işlemi sırasında çalışan personelin vücudunun dik olması çok önemlidir.

3. ( ) Islak zemin levhası, yüksek kalitede dezenfeksiyon elde edilmek için kullanılır.

4. ( ) Paspas arabasının temiz su kovasına (kırmızı renkte olana) su ve uygun ölçekte kimyasal ürün konulur.

5. ( ) Ağır kirli alanların temizliğinde ise, paspas, solüsyon kovasında iyice sıkıldıktan sonra, zemin silinir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili öğrenme faaliyetini tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Mermer zemin özelliğine sahip yüzeyin süpürme ve silme işlemlerini yapınız.

İşlem Basamakları		Evet	Hayır
1.	Üniforma giydiniz mi?		
2.	İşe uygun ayakkabı giydiniz mi?		
3.	Kişisel temizlik ve bakımınızı yaptınız mı?		
4.	Zemin özelliğini belirlediniz mi?		
5.	Süpürgenin kablosunu kontrol ettiniz mi?		
6.	Süpürgenin toz torbasını kontrol ettiniz mi?		
7.	Süpürgenin genel temizlik fırçasını, zemine göre ayarladınız mı?		
8.	Zemini, etkili bir şekilde süpürdünüz mü?		
9.	Paspas arabasının temizliğini kontrol ettiniz mi?		
10.	Paspasın temizliğini kontrol ettiniz mi?		
11.	Zemine uygun kullanılacak kimyasal maddeyi belirlediniz mi?		
12.	Doğru ölçüde kimyasal madde kullandınız mı?		
13.	Gerekli uyarı işaretlerini kullandınız mı?		
14.	Silme işlemini kontrolünü yaptınız mı?		
15.	Eşyaları düzgünce yerine yerleştirdiniz mi?		
16.	Ergonomi kurallarına uygun çalıştınız mı?		
17.	Paspas arabasını kir ve artık ürünlerden temizlediniz mi?		
18.	Paspası yıkanması için çamaşırhaneye götürdünüz mü?		
19.	Süpürgenin toz torbasını temizlediniz mi?		
20.	Fırça üzerinde oluşan kirleri temizlediniz mi?		
21.	Boruları, birbirinden ayırıp yatay bir şekilde koydunuz mu?		
22.	Hortumu, duvara keskin dönüşler yapmayacak şekilde atınız mı?		
23.	Kabloyu, keskin dönüşler yapmayacak şekilde sardınız mı?		
24.	Süpürge ve aparatları, nemli bir bezle temizlediniz mi?		
25.	Araçlar doğru yerde ve şekilde muhafaza ettiniz mi?		
26.	Zaman etkili kullanabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Zemin temizliği modülü, faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda kazandığınız bilgilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi için öğretmeniniz size ölçme aracı uygulayacaktır. Siz de bu uygulamayı yaparak kendinizi değerlendiriniz. Eksik veya hatalı olduğunuz konulara geri dönünüz. Modülü bitirme değerlendirmesi için öğretmeninizle iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	**A**
2	**C**
3	**C**
4	**C**
5	**B**
6	**A**
7	**A**

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**D**
3	**Y**
4	**D**
5	**D**
6	**D**
7	**D**
8	**D**
9	**Y**
10	**D**

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	**A**
2	**D**
3	**B**
4	**B**
5	**C**
6	**C**
7	**D**
8	**C**

ÖĞRENME FAALİYETİ 4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**Y**
3	**D**
4	**Y**
5	**Y**

.

KAYNAKÇA

- (OTED Eğitim Komitesi), DÖNMEZ Arzu, DÖNMEZ Emel, GÜLAP Nurdan, ÖZDEMİR Hatun, POSTA Zinnet, TÜTEN Ebru, **Konaklama İşletmeleri Yataklı Tedavi Kurumları İş ve Alışveriş Merkezleri Temizlik İşletmelerinde** Housekeeping, İstanbul, 2003
- İNAL Serap, MUMCULAR Nilüfer, **Kat Hizmetl**eri, T.C. Turizm Bakanlığı, Elektrikli Temizlik Araçları ve Kullanımı, Ankara 1995
- ERMOP, **Temizlik araçları**, İstanbul, 2005
- ECOLAB, **Temizlik Gereçleri**, İstanbul, 2005
- NILFISK, **Temizlik Araçları**, İstanbul, 2005
- NILCO, **Temizlik Araçları**, İstanbul, 2005